

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VII. Nec ratio nec auctoritas convincit Apostolos aliquando confirmasse per nudam manuum impositionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

usi fuerint materia & forma jam explicatis, an verò nudâ manuum impositione? Cui curiositati volens satisfacere, nolens tamen haberi aut videri curiosus, coronidis loco fit hæc

CONCLUSIO VII.

Nec ratio nec auctoritas vincit Apostolos aliquando confirmasse per nudam manuum impositionem.

Quæ enim esset ista ratio? An fortasè paupertas Apostolorum, quæ prohibuit emptionem balsami, utpotè, quia rarum, carum? Sed hæc ratio nullius est considerationis. Nam, præterquam quòd Christus in ultima cœna consecraverit Chrisma, & Apostolis modum conficiendi illud ex oleo & balsamo tradiderit, ut supra diximus ex Fabiano Epistolâ 2.

Certum est ex Act. 4. cap. primos Christianos omnes suas facultates vendidisse, & posuisse ante pedes Apostolorum. Quid enim dicit Scriptura v. 34. Neque enim, quisquam egens erat inter illos. Quorquot enim possessores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferebant præterea eorum, quæ vendebant, & ponebant ante pedes Apostolorum. Sequitur: Dividebatur autem singulis prout cuique opus erat.

Dividebatur, inquam, sed à quibus? Indubie ab Apostolis. Et existimabimus eos tam parùm sollicitos fuisse, aut facultates fidelium tam tennes, ut non ante omnia ex illis sibi providerent de necessarijs ad Sacramentorum administrationem, v. g. modicâ quantitate balsami? Nefas sit hoc cogitare, supposito quòd Chrisma pro illo tempore fuerit materia necessaria.

Accedit abundantia balsami in Palæstina, quam testatam reliquit D. Hier. ad c. 27. Ezech. his verbis: Dicitur autem quibus terra Iudæa, quæ nunc appellatur Palæstina, abundet copijs, frumento, balsamo &c. Et Greg. Magnus in c. 1. Cant. in Vineis Engaddi dicit balsamum exitisse. In Engaddi, inquit, gignitur balsamum &c. Unde ergo tanta caritas in terra, ubi nascebatur? Et quæ tanta paupertas Apostolorum, aut ex quo tam modicæ illis pecuniæ, ut non sufficerent modicæ quantitati balsami in ipsa Palæstina?

Nec majoris ponderis est secunda ratio: Conveniebat, inquiunt, dignitati Apostolorum, ut faciliori & excellentiori modo conferrent Spiritum sanctum: præsertim

cùm esset ingens multitudo eorum, qui convertebantur.

Sed numquid etiam congruum erat ut faciliori & excellentiori modo conferrent remissionem peccatorum? Quis propterea docet Apostolos vel baptizasse, vel absolvisse absque materia & forma à Christo determinatis? Et siquidem aliquando baptizaverint ex privilegio in nomine solius Christi, nisi Scripturâ expressè attestante, nemo id assereret: quin & Scripturam, alioquin satis claram, multi ita interpretantur, ut doceant Apostolos semper baptizasse in aqua cum explicita invocatione SS. Trinitatis, cùm tamen non esset minor multitudo baptizandorum, quàm confirmandorum.

De Ordinatione autem quid? Non legitur Apostolos umquam ordinasse sine signo sensibili reali & vocali, non quidem traditione libri Evangeliorum, utpotè qui nondùm conscriptus erat, sed aliâ ceremoniâ ab Ecclesia pro tunc determinatâ ad significandam potestatem, quæ per Ordinem hunc vel illum conferebatur. Quo ergo fundamento conceditur Apostolis privilegium Confirmationis extraordinariæ sine materia & forma, jam tunc à Christo determinatis?

Dices, & est primum argumentum ab auctoritate, quia in Script. Act. 8. & 19. ubi legitur Apostolos dedisse Spiritum sanctum per manus impositionem, nulla fit mentio chrismationis, aut formæ vebalis.

Accedat auctoritas Innoc. III. c. unico de sacra unctione §. finali, ubi dicit: Per frontis chrismationem manus impositio designatur, quæ alio nomine Confirmatio dicitur. Eugenij quoque in Concilio Florent. ubi in decreto suo de hoc Sacramento, postquam adduxisset locum ex c. 8. Act. in quo Apostoli per manus impositionem dederunt Spiritum sanctum, statim subiungit: Loco autem illius manus impositionis datur in Ecclesia Confirmatio. Ergo (inquit Pontius parte 2. c. 6. n. 9.) illa manuum impositio, quâ Apostoli utebantur, non fuit chrismatio, neque Confirmatio.

Respondeo; hoc argumentum ab auctoritate solius Scripturæ, fatetur ille Auctor nullius esse momenti; tum quia ab auctoritate negativa; tum quia S. Lucas nomine Impositionis manuum potuit ibi intellexisse ipsam unctionem; quippe hæc voce Sacramentum Confirmationis, quod hodie Ecclesia administrat, sæpe ab antiquis Patribus & Concilijs significatum fuit, ut patet ex dictis, & patebit ex infra dicendis ac alioquin

135. Apostolos confirmasse per solam manuum impositionem non ostenditur

Ex paupertate Apostolica Act. 4.

S. Hiero.

Greg. Mag. num.

136. Neque ex illorum dignitate,

alioquin nequit confirmans frontem aliter tangere aut ungere, quin manus moraliter loquendo aliquo modo imponat supra confirmatum.

138.

Quæris, quare ergo Scriptura non expressè meminerit Unctionis & formæ, sicuti meminit materiæ & formæ Baptismi, Eucharistiæ & Pœnitentiæ?

Maximè cum potuerit esse ratio iustificandi, S. Aug. 1.

Respondeo citò: Quis Consiliarius Dei fuit? Consilium Dei velle nosse, inquit D. Aug. lib. 2. oper. imperf. c. 142. multorum est: nosse autem vel paucissimorum hominum, vel omnino nullorum. Fortassis ne omnia mysteria fidei nostræ, maximè non necessaria ad salutem, infidelibus proderentur, ac risui exponerentur: tum etiam quia voluit Deus exercere humilitatem & fidem nostram, per quam Ecclesiæ nos submitteremus.

Exercitium videlicet humilitatis & fidei nostræ, Idem.

Eleganter D. Aug. lib. 1. de Consensu Euang. cap. ultimo: Quicquid enim ille (Christus) de suis factis & dictis nos legere voluit (adde de factis & dictis Apostolorum) hoc scribendum illis (Apostolis & Evangelistis) tanquam suis manibus imperavit. Alia non legi in divinis litteris, sed ab Ecclesia accipi voluit: quæ tamen etiam suo modo in sacra Scriptura continentur; non quidem in particulari, sed in universali; quatenus Evangelium nos monet, ut in rebus dubijs Ecclesiam consulamus, ac audiamus.

139. Vel multas res per compendium perititandam, Idem.

Superfedeo Scripturæ valdè familiare esse, res multas conjungi solitas per compendium perstringere. Sic Act. 8. & 19. dicit Lucas Apostolos baptizasse in nomine Christi, relinquens nobis, secundum multorum sententiam, alias personas subintelligendas.

Idem.

Similiter Act. 8. Spado ille (D. Augustinum auditis lib. de fide & operibus c. 9.) quem Philippus baptizavit, nihil plus dixit quam, Credo filium Dei esse Jesum Christum, & in hac professione continuò baptizatus est. Num ergo placet ut hoc solum homines respondeant, & continuò baptizentur: nihil de Spiritu sancto, nihil de sancta Ecclesia, nihil de remissione peccatorum, nihil de resurrectione mortuorum; postremò de ipso Iesu Christo nihil, nisi quia Filius Dei est, non de incarnatione eius ex Virgine, de passione &c. aliquid dicendum est catechizanti, ac prestendum credenti?

Ut alibi facit, Idem.

Sed quid ad hæc Aug. si, inquit, Scriptura tacuit, atque intelligenda admisit cetera; quæ cum illo Spadone baptizando Philippus egit, atque in eo quod ait: Baptizavit eum Philippus, intelligi voluit impleri omnia, quæ licet taceantur in Scripturis gratiâ brevitas, tamen serie traditionis scimus implenda: pari modo etiam in eo quod scripserunt, evangelizasse Philippum spadonem Dominum, nullo modo dubi-

Teste S. Augustino.

randum est, & illa in catechismo dicta esse, quæ ad vitam moralem pertinent eius, qui credit in Dominum Iesum.

Quidni igitur sub manuum impositione, quam solam brevitas gratiâ Lucas expressit, intelligamus cetera; unctionem scilicet Chrismatis, & certam verborum formam; ad eoque Sacramentum Confirmationis, quod hodiè in Ecclesia ministratur, & in ultima cœna præsentibus Apostolis à Christo fuerat institutum?

Quidni ergo sub manuum impositione reliqua comprehendat?

Respondes obitare auctoritatem Ecclesiæ superius adductam; sic quippe Confirmatio non esset distincta ab illa manuum impositione, contrarium asserentibus Innoc. III. & Eug. IV. Atque hoc argumentum efficacissimum est, inquit Pontius supra n. 10. Intellige negativè, quia nullum efficacius; sed neque hoc ipsum efficax esse ostendo hæc solutione.

Obstat, inquit, Ecclesiæ auctoritas superius adducta.

Suppono Pontifices præmemoratos nihil definire circa præsentem controversiam, sed tantum obiter ea dicere ad rem explicandam. Et quam quæro rem? Ceremoniam arbitror seu signum sensibile, quo confertur in Ecclesia Christi Spiritus sanctus ad augmentum & robur.

140.

Hoc obitaculum solvit auctoritas.

Et quidem unctionem Chrismatis, omnibus manifestam, Pontifices non poterant ignorare; manuum autem impositionem de qua loquitur Scriptura Act. 8. & 19. & quæ fuerant Apostoli usi ad conferendum Spiritum sanctum; cum multiplex esse possit, neque Evangelista Lucas exprimat, quæ aut qualis fuerit, ne forte aliquis existimaret ritum distinctum à moderno Sacramento Confirmationis, Per frontis (inquit Innoc.) chrismationem manuum impositio designatur; hoc est, frontis chrismatio est illa ceremonia, quam Spiritus Sanctus per Evangelistam voluit nobis significare per Manuum impositionem.

Unde continuò Subdit: Quæ alio nomine dicitur Confirmatio, quasi diceret: Illa frontis chrismatio, quæ in Actibus Apostolorum appellatur manuum impositio, nunc communi vocabulo dicitur Confirmatio, ab effectu scilicet; Quia per eam Spiritus sanctus ad augmentum datur & robor, ut ibidem Pontifex loquitur.

An hæc ridicula solutio, ut eam appellat Pontius supra? Sed quare? quia inter signans (inquit) & signatum diversitas intercedat necesse est; frontis chrismatio designat manuum impositionem: ergo non est manuum impositio. Neque Innoc. intelligi potest loqui de nominibus tantum, quia unum nomen istorum non significat aliud nomen; loquitur ergo de rebus ipsis.

141. Quæ solutio non est ridicula dicenda.

Quis

Quis dubitat? sed non de rebus tantum, quin potius de nominibus ut rerum significativis: non eo sensu, quem falsò sibi imaginatur Pontius, quasi ly *Frontis chrismatio*, significaret vocem, *Manus impositio*, aut, *Confirmatio*; sed hoc intellectu, quòd vox *Frontis chrismatio* eandem significet rem, quam olim significabat ly *Manus impositio*, & nunc representat ly *Confirmatio*. Ex quo patet diversitas inter signum & significatum, quam Pontius, insulse ridendo, ipse magis dignus risu, non satis animadvertit.

Quamvis nec ipsa res illis nominibus significata planè eadem sint; quippe *Manus impositio* in principio Ecclesiæ significabat unctiorem Chrismatis cum visibili descensu Spiritus sancti per donum prophetiæ & linguarum; nunc autem *frontis chrismatio*, aut, *Confirmatio* solum representat unctiorem Chrismatis cum certa verborum forma, & effectu invisibili Spiritus sancti per gratiam internam iustificantem.

Quæ diversitas, partim nominis, partim rei significata; abundè sufficit, ut *Frontis chrismatio* rectè dicatur designare, seu representare *Manus impositionem*: sicuti *Episcopatus* designat seu representat *Apostolatatum*, quamvis *Apostolatus* fuerit verus *Episcopatus*, cum aliqua tamen speciali prerogativa universalitatis iurisdictionis.

Et sicuti *Episcopi* à *Florentino* supra dicuntur tenere vicem *Apostolorum*, licet *Apostoli* fuerint veri *Episcopi*, ita sine omni impropriate verborum affirmare potuit *Eugenius*: *Locò manus impositionis datur in Ecclesia Confirmatio*; veluti si diceret: *Locò Apostolorum dantur in Ecclesia Episcopi*, nemo dubitaret, quin hæc locutio esset propria & vera, & tamen quis indè legitime inferret; Ergo *Apostoli* non fuerunt veri *Episcopi*? Ergo similiter ex hoc antecedente: *Locò manus impositionis datur in Ecclesia Confirmatio*, inconsequenter deducitur. Ergo *manus impositio* non fuit verum *Sacramentum Confirmationis*.

Transseat, inquis, saltè valet hæc consequentia: Per *frontis chrismationem* manus impositio designatur, ergo manus impositio non fuit verum *Sacramentum Confirmationis*. Antecedens probatur ex *Innoc. IV.* in *Epist. ad Episcopum Tusculanum* *Apostolica Sedis Legatum* in regno *Cypri*, ibi: *Soli Episcopi consignent Chrismate &c. quoniam soli Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, per manus impositionem (quam Confirmatio, & frontis chrismatio representat) Spiritum sanctum tribuisse leguntur.* Ergo *Confirmatio* representat manus impositionem, non

vox vocem, sed res rem, quia videlicet illa fuit symbolum *Confirmationis* habens similem effectum & finem. Ita quidam *Auctor*.

Sed dicere debuisset; habens omnem effectum *Confirmationis*, & eundem finem; & aliquid ampliùs: ratione cuius amplitudinis (ut sic loquar) optimè dicitur non vox dumtaxat vocem, sed & res rem representare, & manuum impositionem fuisse symbolum *Confirmationis*, eodem modo sicuti loquimur de *Episcopo* & *Apostolo*, *Episcopatu* & *Apostolatu*.

Ex quo etiam patet responsio ad simile argumentum eiusdem *Auctoris*, fundatum in verbis *Florentini*. Non dicit (inquit) vocatur *Confirmatio*, sed datur. Adeoque non solum nomen nomini, sed res rei successit, tamquam aliquid aliud symbolum externum. Fateor, sed non aliud omnimodà alietate (ut sic loquar) verum partiali tantum diversitate effectus.

Pergit *Auctor*: Deinde vult quòd in Ecclesia datur *Confirmatio*, non solum hoc ævo, sed etiam ævis superioribus post tempora *Apostolorum*, quorum factum opponit factò Ecclesiæ; adedque etiam verum est, quòd tempore *D. Aug. v. g.* loco illius manus impositionis dabatur in Ecclesia *Confirmatio*; atqui tunc non successerat nomen nomini (cum, uti nunc frequenter, tunc ordinariè adhuc vocaretur manus impositio) ergo sensus est quòd successerit res rei.

Transseat totum. Ergo aliquando *Apostoli* sine *Chrismate* per solam manus impositionem contulerunt effectum huius *Sacramenti*: Nego consequentiam; quippe nunc probavimus ad illam successiorem sufficere diversitatem effectus. Quam, & non aliam, agnovit *D. Aug. lib. 3. de Baptismo c. 16.* ubi *Sacramentum Confirmationis* appellat manuum impositionem dicens: *Spiritus autem sanctus, quia in sola Catholica per manus impositionem dari dicitur &c.*

Et infra assignans distinctionem inter modernam manuum impositionem, & illam, quæ viguit tempore *Apostolorum* inquit: *Neque enim temporalibus & sensibilibus miraculis attestantibus per manus impositionem modo datur Spiritus sanctus, sicut antè dabatur &c.*

Ex quo sic arguo contra præfatum *Auctorem*: *D. Aug.* (& plures alij *Patres*, ut ipse fatetur) nominat *Sacramentum*, quòd hodie in Ecclesia administratur cum unctiōne *Chrismatis*. manus impositionem. Similiter *Concilium Arelatense I. can. 8.* ibi: *Et si perviderint in Patre, & Filio, & Spiritu sancto*

Ut fufius
prosequitur
auctor,

142.
Ostendendo
frontis Chrismationem
rectè representare
manus impositionem;

143.

Innoc. IV.

sancto eos baptizatos, manus eis tantum imponatur, ut accipiant Spiritum sanctum. Imo & nunc frequenter ita loquimur.

PP. & Concilia eandem esse rem, quae significatur nunc per Confirmationem, & tunc significabatur per Manuum impositionem, alioquin male usi fuissent hac voce ad significandum hodiernum Sacramentum, cum verè illud non significaret; sed rem seu ritum omnino distinctum.

Respondet, parum curandum de vocabulo, quando sensus est in tuto. Contra, disputatur, quis sit sensus PP. ergo non est in tuto.

Respondet Secundò, & meliùs, nomen istud ejusdem esse effectus significativum, & (ut infra dicam) fortè idem fuisse formale signum manuum impositio & frontis chrismatio, quamvis materialiter diversum. Sicut (inquit Pontius supra n. 18.) Baptismus appellatur Circumcisio à Paulo ad Coloss. 1. & ad Rom. 6. Credo voluisse dicere: ad Coloss. 2. & ad Rom. 15. nam ad Coloss. 1. & ad Rom. 6. nihil tale reperio.

146. Interim argumentor Secundò; juxta Pontium (quem sequitur ille Auctor) Apostoli non semper usi fuerunt nudà manu impositione, ut constat ex Dionysio Areopagita, qui vixit temporibus Apostolorum, & unguenti seu chrismatis meminit, ut supra vidimus: prout etiam ex Fabiano Epistola 2. ubi ait: *Ista* (ulium videlicet chrismatis, & ejus quotannis renovationem) à sanctis Apostolis, & successoribus eorum accepimus, vobisq. tenenda mandamus.

Ergo res non successit rei; quoniam non succeditur propriè nisi præcedenti, simul autem fuerunt in Ecclesia Dei & nuda manu impositione, & chrismatio. Et quis scit an Apostoli non priùs usi fuerint chrismatione, quam nudà manu impositione? Nam quòd aliqui dicunt Scripturam non facere mentionem unktionis, ad hoc jam responsum est.

147. Si opponas: ergo Scriptura tacuit quod præcipuum erat, & illud tantum expressit, quod ad collationem Spiritus sancti nullo modo concurrebat, sed commoditatis gratià comitabatur, cum suffecisset digito frontem tangere.

Imò nullibi revelatum Apostolos non unxisse frontem tactu pollicis. Mar. 7. Imò nullibi revelatum Apostolos non unxisse frontem tactu pollicis. Mar. 7. Imò nullibi revelatum Apostolos non unxisse frontem tactu pollicis. Mar. 7.

& expuens tergit linguam eius v. 33.

Non igitur tacuit Scriptura, quod præcipuum erat; sed expressit manuum impositionem, quæ tunc temporis, quando Lucas scripsit Acta Apostolorum erat in usu, quam non dubito fuisse unktionem frontis cum chrismate. Non enim verisimile est usque ad ea tempora, saltem non constat, tam diu mansisse donum linguarum, quò cessante docet Pontius & alij Apostolos confirmasse cum Chrismate.

Optima, inquis, responsio; ex qua tamen manifestè sequitur primum locum in Ecclesia obtinuisse nudam manuum impositionem; deinde successisse chrismationem frontis; juxta illud Innoc. III. supra: *Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum; cuius adventus per unktionis ministerium designatur.*

Respondeo Pontificem loqui de adventu Spiritus sancti per internum augmentum gratiæ sanctificantis, & robur auxiliorum actualium ad resistendum tentationibus fidei; nam donum prophetiæ & linguarum hodie fidelibus per hoc Sacramentum non conceditur: ergo etiam non significatur sive designatur, quippe Sacramentum est signum efficax.

Sanè visibilis descensus Spiritus sancti super confirmatos, & donum linguarum non tam signum, quam signatum fuerunt, hoc est, effectus Sacramenti; quem proinde bene dixit Pontifex designari per Unktionis ministerium, hoc est, Sacramentum Confirmationis, scilicet pro illo tempore, quò talis effectus mansit. Quis enim hodie ex visione unktionis chrismatis in fronte, vel leviter suspicare potest visibilem descensum Spiritus sancti per donum prophetiæ & linguarum? Vel quis audeat dicere Unktionem istam ad hunc descensum perpetuò significandum à Christo esse institutam? Si quidem quod Sacramenta significant, id efficiunt, ut dictum est.

Pontifex ergo illis verbis non aliud intendit, quam Unktionis ministerium designare, sive nobis representare illum ritum, quò olim Apostoli significabant, & conferebant, non solum invisibiliter, sed etiam visibiliter Spiritum sanctum, sive ille ritus fuerit idem, sive diversus, de quo ibi Innoc. non disputat.

149. Quin magis inclinari videtur in identitatem substantiæ, ubi dicit: *Hanc* (frontis chrismationem) *non nisi summus Sacerdos, id est, Episcopus debet conferre.* Rationem subdit: *Quia de solis Apostolis legitur (quorum Vicarij sunt Episcopi) quòd per manuum impositionem Spiritum sanctum dabant.*

M m m Eisdem

148.

Neque ex Innoc. III. colligitur primum locum in Ecclesia obtinuisse manus impositionem

Imò potius oppositum

Juncta au-
thoritate
Eugenij IV.

Eisdem ferè verbis utitur Eugen. IV. in Concil. Florent. Et cum ceteras, inquit, unctiões simplex Sacerdos valeat exhibere, hanc (Confirmatoriã) non nisi Episcopus debet conferre: quia de solis Apostoli legitur (quorum vicem tenent Episcopi) quod per manus impositionem Spiritum sanctum dabant.

Sed quæ consequentia; soli Apostoli per manus impositionem dabant Spiritum sanctum; ergo soli Episcopi debent conferre frontis chrismationem, si manus impositio, & frontis chrismatio sint ritus à parte rei distincti?

Respondent Adversarij, collectionem fieri ex identitate finis, & effectus, medijs extraordinarij & ordinarij: quasi dicerent Pontifices: utraque actio ordinabatur ad eundem effectum, scilicet ad robur Spiritus sancti: quare si soli Apostoli eum conferebant per speciale privilegium sine Unctione, etiam soli Episcopi debent esse ministri Unctionis ordinariæ: sicuti, si Apostoli ex privilegio ordinassent Episcopos sine materia & forma ordinariæ; adhuc rectè inferretur, solos Episcopos esse ordinarios ministros Ordinationis; quia soli Apostoli contulerunt Ordinationem, et si per speciale privilegium contulissent sine ordinaria materia & forma. Ita præfatus Auctor, & Pontius supra c. 6. n. 16.

150.
Quæ non bene explicatur de identitate finis & effectus, medijs extraordinarij & ordinarij.

Inquiro ab illis: rectène sequitur; Christus concessit privilegium solis Apostolis baptizandi in nomine solius Christi; ergo non nisi Episcopus potest baptizare in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti? Item: Christus, ponamus, voluit Apostolos validè baptizare in aqua rosacea, aut remittere peccata sine prævia confessione; ergo solus Episcopus potest baptizare in aqua naturali, & absolvere à peccatis legitime confessis?

Profectò, secundùm probabilem multorum sententiam, Christus ipse per extraordinariam potestatem absolvit paraliticum à peccatis suis Math. 9. v. 3 per hæc verba: Remittuntur tibi peccata tua; ergo solus Pontifex, qui est Vicarius Christi, potest ministrare ordinarium Sacramentum Penitentia. Quis sic argumentatur?

Cum sit dignius ministerium conferre gratiam medio extraordinario, quàm communi.

Revera ipsa ratio naturalis videtur requirere majorem potestatem, siue ministerium altioris dignitatis ad conferendam gratiam medio extraordinario, quàm communi, sine Sacramento, quàm cum Sacramento. Quomodo ergo bene concluditur; soli Apostoli sine Sacramento (ut Pontio placet, quamvis alijs, & meritò, displiceat) aut certe per ritum extraordinarium & non communem contulerunt Spiritum sanctum;

ergo soli Episcopi, qui sunt eorum Vicarij, possunt illum conferre medio Sacramento ordinario, ad hoc à Christo instituto?

Si respondeant, non legitur ullum alium præter Apostolos dedisse Spiritum Sanctum. Interrogo, ubi legitur Apostolos dedisse Spiritum sanctum per manuum impositionem, nisi in Actibus Apostolorum? Unde constat alios discipulos non dedisse per chrismationem sine descensu visibili Spiritus sancti? Scriptura, inquit, non meminit. Sed teste Pontio supra n. 7. argumentum à Scriptura negativè, non est efficax. Sacra namque Scriptura non est sola fidei regula, neque omnia literaliter continentur in ea, quæ ad fidem spectant.

Taceo identitatem effectus, quæ falsò allegatur; licet enim principalis effectus fuerit unus, secundarius tamen diversus sive alius, scilicet visibilis descensus Spiritus sancti per donum prophetiæ, & linguarum. Porro ex identitate partialis effectus non rectè colligitur identitas ministri: quippe omnes passim in veteri lege erant ordinarij ministri Circumcisionis, cum tamen solus Sacerdos sit minister ordinarius Baptismi. Adde omnium Sacramentorum principalem effectum esse gratiam sanctificantem, non tamen ideo omnium unus & idem minister.

Vides quàm sit inefficax hæc consequentia: Manuum impositio & frontis chrismatio (signa materialiter secundùm Adversarios prorsus distincta) habent eundem effectum principalem; ergo eundem ministrum? Quin imò, etiam in nostra sententia id est, supposita identitate signi materialis, non omnino convincitur unitas ministri; potuit enim Christus requirere majorem dignitatem in ministro Confirmationis per visibilem descensum Spiritus sancti miraculosum ac extraordinarium, quàm in ministro Confirmationis per metam internam gratiam.

Imò sic factum videtur; quoniam non legitur ullus Episcopus tempore Apostolorum ita confirmasse, quemadmodum leguntur Apostoli, qui omnes erant Episcopi universales (esto quasi extraordinarij, & delegati, solo Petro excepto) dedisse Spiritum Sanctum in Actibus Apostolorum. Quare? quia Christus hoc speciale privilegium reservavit dignitati Apostolicæ.

Arguo tertio contra Pontium: Sancti Patres & Pontifices colligunt Confirmationem esse Sacramentum, quia olim per manus impositionem conferebatur Spiritus sanctus; sed quæ collectio, si ambobus non sint à parte rei idem, & quod plus est,

est, si secundum Pontium manus impositio non erat Sacramentum?

Num rectè colligitur ex facto Christi, remittentis peccata paralytico, in Ecclesia dari Sacramentum Poenitentiae? Ubi nunquam apud Patres aut Pontifices legitur talis consequentia?

Respondet Pontius constare ex illis locis Actorum, Spiritum sanctum datum ab Apostolis ad specialem effectum, idque ex infallibili promissione Christi: ergo institutum est à Christo speciale Sacramentum; quia ad speciales effectus gratiae sunt instituta à Christo specialia Sacramenta.

153. Infero: ergo etiam datur hodiè aliquod Sacramentum per quod visibiliter confertur Spiritus sanctus; quia ex illis locis Scripturae constat Spiritum sanctum visibiliter datum ad specialem effectum; neque ex facto isto Apostolorum magis convincitur infallibilis promissio invisibilis quàm visibilis descensus Spiritus sancti.

Impositio-
nem ma-
nuum fuisse
Sacramen-
tum colligi-
mus ex in-
fallibili
promissione
gratiae.

Deinde si illa manuum impositio non fuit verum Sacramentum, ubi invenitur illa infallibilis promissio gratiae sanctificantis? Nonne Christus potuit pro isto tempore velle fidelibus, adhuc parum in fide roboratis & exercitatis, conferre speciale robur, sive gratias actuales internas ad fortiter propugnandam fidem Catholicam, quae nondum erat propagata, & tamen robor illud negare fidelibus, fide jam sufficienter firmata, & per totum mandum diffusà? Quis dubitat?

S. August. Nam, ut bene notat D. August. lib. 3. de Baptismo contra Donatist. cap. 16. temporibus Apostolorum dabatur visibiliter Spiritus sanctus Ad commendationem rudis fidei, & Ecclesiae primordia dilatanda. Quidni potuisset tunc dari etiam invisibilis gratia, & temporibus sequentibus negari? Numquid fratres mei (interrogat D. Gregor. Homilia 29. in Euang.) quia ista signa (miracula) non facitis, minime creditis? Sed hac necessaria in exordio Ecclesiae fuerunt. Ut enim ad fidem cresceret multitudo credentium, miracula fuerat nutrienda.

Cum ergo de facto in Ecclesia cesset visibilis descensus Spiritus sancti, si Manuum impositio non fuit stabiliter à Christo instituta ad specialem robur internum conferendum, quomodo efficaciter ex facto Apostolorum concluditur nostrum Sacramentum Confirmationis, maxime cum non sit necessarium, ut infra patebit, sed per alia media possit ejus effectus obtineri?

154. Idcirco alij dicunt, & melius, impositio-

tionem istam manuum fuisse Sacramentum, prout illam expressè nominat D. August. supra, ibi: *Cum ergo sit aliud Sacramentum, quod habere etiam Simon Magus potuit &c.*

Et Eusebius Epist. 3. prope finem: *Manus, inquit, impositionis Sacramentum magna veneratione tenendum est, quod ab alijs per se non potest, nisi à summis Sacerdotibus. Nec tempore Apostolorum ab alijs, quàm ab ipsis Apostolis legitur, aut scitur peractum esse. Nihil autem cogit nomen Sacramentum hinc late sumere pro quocumque signo rei occultae & mysticae; & non potius strictè pro signo efficaci gratiae sanctificantis.*

Nam, quod dicit Pontius, Sacramentum novae legis debere constare determinatâ materiâ & formâ, unde probatur? Nonne definitur Sacramentum in stricta significatione; sensibile signum efficax gratiae. An manuum impositio; etiam in sententia Pontij, non fuit signum sensibile? Nec forè defuit forma; quae, aut qualis Scriptura voluit latere.

Illamque
sic nominat
Augustinus
sup.
Eusebium.

Neque ab-
soluè est
necessarium
omne Sa-
cramentum
constare
formâ &
materiâ.

Imò quidni fuerit Sacramentum Confirmationis; etsi symbolum quodammodo diversum, quod est quid materiale? Propriè quippe accipiendo Sacramentum, praecisè in ratione signi significantis rem facram sanctificantem, non distinguebatur: nam significabat eandem omnino rem, scilicet gratiam; quae datur ad roborandum homines contra tentationes fidei.

Sic inter Nos & Graecos in collatione Ordinum cernitur quaedam diversitas materialis, & tamen censetur idem Sacramentum Ordinis. Quare idem Sacramentum esset; etsi solis Apostolis licuisset ordinare more Graecorum. Similiter et si ipsi baptizaverint in nomine Jesu; eundem actio ista erat Sacramentum, & quidem Baptismi.

Atque, ut propius accedamus, Graeci in Sacramento Confirmationis, juxta superius dicta, non tantum liniunt frontem, sed etiam alias partes; & tamen non ideo est diversum Sacramentum, etiam dato, quod omnes actiones essent sacramentales. Sic igitur licet manuum impositio fuisset signum aliquod distinctum materialiter ab unctione frontis, tamen potuit esse idem Sacramentum.

Unde ma-
nuum im-
positio tan-
tum fuisset
signum ma-
terialiter
diversum,

Et hinc viâ efficacius ex Scriptura colligitur Sacramentum Confirmationis; item quod minister ejus sit solus Episcopus, sicut soli Apostoli erant ministri manus impositionis, quae formaliter coincidit cum Confirmatione. Denique ostenditur congrua locutio Patrum, & Pontificum, nec non Conciliorum, quae subinde hoc

Sacramentum appellant manuum impositionem, interdum frontis chrismationem, rursum Confirmationem, Unctionem &c. nomina quidem distincta, sed ejusdem formalis significati, scilicet sensibilis signi efficacis specialis gratia: ad fortiter pugnandum pro fide Catholica.

155. Ex his satis perspicuo Christum sic potuisse facere; porro ita fecisse, dico verum, nec ex ratione, nec ex auctoritate efficaciter ac evidenter convincitur. Unde solum potentiam asserit Doctor Subtilis 4. dist. 7. num. 3. ibi: *Ad primum istorum dicendum quod Christus non alligavit potentiam suam Sacramentis, & ideo ipse sive in terris, sive post ascensionem in celo existens potuit confirmare Apostolos sine tali materia, & tali*

forma. Cum Apostolis etiam in primitiva Ecclesia potuit dispensare.

Potuit, inquam; ergo dispensavit? Ab hoc Scotus praescindit, quia ad solutionem objectionis satis erat ostendisse potentiam.

Arguis, in Reportatis Lugduni impressis dicit: *Ipse dispensavit cum Apostolis ut non uterentur ipsi signis necessariis, ut Chrismate sanctificato, & ipsi verbis propter signa alia, quae tunc apparebant in collatione huius Sacramenti per impositionem manuum.*

Respondeo, in Reportatis Coloniae impressis nihil simile reperitur; adeoque auctoritas manet dubia. Factum itaque sit, an non, elige, & non errabis in fide, aut bonis moribus.

SECTIO SECUNDA.

De Effectu & Ministro Confirmationis.

1. Gratia sanctificans est effectus communis Sacramentorum,

Non disputo hic de effectu gratiae sanctificantis, qui communis est omnibus Sacramentis novae Legis; jam enim Sectione praecedenti conclusione

1. ostendimus Confirmationem esse unum ex septem Ecclesiae Catholicae Sacramentis, adeoque efficere ex opere operato gratiam justificantem, aut ejus augmentum.

Uti character aliquorum,

Præterea quoque characterem, quem fidei est imprimere, ut constat ex dictis disput. 1. sect. 4. conclus. 5. An autem character confirmatorius specie distinguitur à baptismali, an verò ipsum praesistentem intendat, sicut gratia sanctificans, quae hic infunditur, intensivè auget gratiam infusam in Baptismo; aut certe extendat, si conjecturae locus sit, sine longiori examine, quia res non meretur.

Distinguitur specie character confirmatorius à baptismali.

Dico, esse diversae speciei; tum quia Sacramentum specie diversum; tum quia significat diversum statum, in quo homo ponitur; tum denique quia character Baptismi est capacitas quaedam moralis ad reliqua Sacramenta legitime suscipienda; Confirmationis autem, quaedam potentia ad fidem fortiter propugnandam. Aliud est de gratia habituali, cum idem semper sit principalis ejus finis, ex quacumque causa proveniat, & idem effectus formalis, scilicet constituere filios Dei.

Non sic gratia sanctificans.

His ergo praetermissis pro speciali effectu Confirmationis, quem habet distinctum à cæteris omnibus Sacramentis, sit

CONCLUSIO I.

Confirmatio confert specialia auxilia gratiae ad feliciter consummandum certamen fidei.

Colligitur ex Concilio Florentino in decreto Unionis ibi: *Effectus autem huius Sacramenti (Confirmationis) est, quia in eo datur Spiritus sanctus ad robur, sicut datus est Apostolis in die Pentecostes, ut Christianus audacter Christi consteatur nomen.*

Consimiliter Scotus 4. dist. 7. q. 1. n. 1. ibi: *Significans efficaciter ex institutione divina unctionem animae per gratiam roborantem, ad confutandum cum constantia fidem Christi.*

In quo secutus est unanimum consensus Patrum, quorum testimonia vide apud Pontium parte 3. c. 3. num. 5. quae quidem non faciunt expressam mentionem confessionis fidei Christi; ea tamen sic intellexit Concilium Florentinum supra, adferens pro exemplo, & simul probatione, Confirmationem extraordinariam Apostolorum in die Pentecostes, promissam his verbis Act. 1. v. 8. *Accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos, & eritis mihi testes in Ierusalem, & in omni Iudaea, & Samaria, & usque ad ultimum terrae: utique, si opus fuerit, pro meo nomine atque mea doctrina etiam sanguinem vestrum*